

Countus

accountants+adviseurs

VOOR IDENTIFICATIE-
DOELEINDEN BEHORENDE BIJ
CONTROLEVERKLARING D.D.

30 mei 2018

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap

Jaarrekening 2017

INHOUD	<u>blz.</u>
Voorblad	1
Inhoud	2
Algemene gegevens	3-5
Jaarrekening 2017	
Balans per 31 december 2017	6
Staat van baten en lasten over 2017	7
Kasstroom overzicht	8
Toelichting op de jaarrekening	9-11
Toelichting op de balans	12-14
Toelichting op de staat van baten en lasten	15
Bijlage A Toelichting uitvoeringskosten	16
Toelichting op de bijlage A uitvoeringskosten	17-19
Toelichting op de staat van baten en lasten (verschillen analyse)	20
WNT-verantwoording	21
Bijlage B Staat van baten en lasten Stichting Das&Boom 2017	22
Overig	
Controleverklaring	23

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
Jaarrekening 2017

ALGEMENE GEGEVENS

De jaarrekening van de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap betreft een geconsolideerde jaarrekening. In deze verantwoording is, naast de exploitatie van de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap, de exploitatie van de Stichting Landschapswacht en Stichting Das&Boom opgenomen. De projecten en activiteiten van deze stichtingen worden uitgevoerd door medewerkers van de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap.

Het resultaat zal toegevoegd/onttrokken worden aan de continuïteitsreserve. Voor- of nadelige exploitatiesaldi bij de Stichting Landschapswacht en Stichting Das&Boom worden toegerekend aan de continuïteitsreserve van de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap.

Jaarverslag

Naast deze jaarrekening is er een jaarverslag door het bestuur gemaakt, waarin de inhoudelijke doelstelling wordt verantwoord.

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap;

rechtsvorm	vereniging
bedrijfsadres	Rijksstraatweg 174, 6573 DG Beek-Ubbergen
handelsnaam	Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
bestuur (per 31-12-2017)	- H. Keereweer, voorzitter - D. Smid, penningmeester/secretaris - F. Frederix - E. Hecker - R. Hijdra
directie	- J. Dirkmaat, directeur

De Vereniging Nederlands Cultuurlandschap heeft ten doel:

- het behoud, herstel en verrijking van het agrarisch cultuurlandschap, waarbij groen-blauwe dooradering van heel Nederland het streefbeeld is;
- het stimuleren van de waardering voor het agrarisch cultuurlandschap, bij onder meer maatschappelijke en politieke organisaties, bedrijfsleven, overheden, opleidingsinstituten en individuen, waarbij cultuurhistorie, recreatie en biodiversiteit en een forse verbetering van de recreatieve ontsluiting als basis dienen;
- het (doen) wegnemen van barrières en oplossen van knelpunten om tot dit verbeterde agrarisch cultuurlandschap te komen;
- het behoud van cultuurhistorische landschapselementen als onderdeel van het cultureel erfgoed en als inspiratiebron voor herstel van oude en inrichting van nieuwe landschappen;
- het herstellen van oude en inrichten van nieuwe landschappen, waarbij altijd in goed overleg en met respect voor de grondeigenaren en -gebruikers wordt gehandeld;
- het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

30 mei 2018

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
Jaarrekening 2017

Stichting Das&Boom;

rechtsvorm   stichting
bedrijfsadres   Rijksstraatweg 174, 6573 DG Beek-Ubbergen
handelsnaam   Stichting Das&Boom
Het bestuur van de stichting is als volgt samengesteld:
- J. Dirkmaat, voorzitter
- W. Tonies, secretaris
- R. Hijdra, penningmeester (vacant)

De Stichting Das&Boom heeft ten doel:

- a. de gunstige staat van instandhouding van planten en diersoorten op het grondgebied van Nederland, door de bescherming en het behoud van bedreigde soorten dieren en planten en hun leefgebieden en of trekroutes, overwintering of broed- en ruigebieden, overeenkomstig internationale verdragen, richtlijnen en conventies voor zover Nederland daarin een verdragsluitende partij is en of verplichtingen is aangegaan, mede in het belang van het totale leefmilieu, zulks met name ook in het belang van de mens, zich hierbij mede beroepend op art.21 van de Grondwet. Bij wijze van voorbeeld en derhalve geenszins limitatief bedoeld gaat het daarbij meer specifiek om bedreigde plant- en diersoorten zoals korenwolf, geelbuikvuurpad, korhoen, otter, das, hazelmuis, en leefgebieden van deze dieren, aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur, Ecologische verbindingzone, Natura2000 gebied of Beschermd Natuurmonument.
- b. Het ondersteunen van de doelstelling en werkzaamheden van de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap, met activiteiten en overige middelen zoals financiële;
- c. Het beschermen van gelijksoortige belangen, zoals hiervoor onder a. en b. bedoeld van andere (rechts)personen;
- d. hulpbehoevende dassen, die door ziekte, verwonding of verwezing, door direct of indirect menselijk handelen of nalaten tijdelijk niet zelfstandig in de vrije natuur kunnen overleven, tijdelijk op te vangen, te verzorgen en te revalideren. De opvang bij de stichting is gericht op een zo spoedig mogelijke terugkeer van de dieren naar de natuur, waarbij zoveel mogelijk wordt voorkomen dat dieren onnodige stress ervaren of letsel oplopen. De opvang is zodanig dat een dier zoveel mogelijk zijn soorteigen gedrag kan blijven vertonen na terugkeer naar de natuur. De stichting bevordert zinvolle hulp aan dassen op een zo terughoudend mogelijke manier. Bovendien tracht de stichting onoordeelkundig ingrijpen in natuurlijke processen zoveel mogelijk te voorkomen middels een proactief voorlichtingsbeleid, dat speciaal gericht is op personen en organisaties die geconfronteerd (kunnen) worden met dassen die mogelijk hulpbehoevend zijn. Het beschermen van gelijksoortige belangen, zoals hiervoor onder a. en b. bedoeld van andere (rechts)personen;
- e. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
Jaarrekening 2017

Stichting Landschapswacht;

rechtsvorm   stichting
bedrijfsadres   Rijksstraatweg 174, 6573 DG Beek-Ubbergen
handelsnaam   Stichting Landschapswacht
Het bestuur van de stichting is als volgt samengesteld:
- J. Dirkmaat, voorzitter
- V. te Plate, secretaris
- B. Dingemanse, penningmeester

De Stichting Landschapswacht heeft ten doel;

- a. Het behoud van cultuurhistorische landschapselementen als onderdeel van het cultureel erfgoed en als inspiratiebron voor herstel van oude en inrichting van nieuwe landschappen;
- b. Voorlichting, aanplant, beheer, herstel en bescherming van cultuurhistorische landschapselementen zoals vlecht(heggen), hagen, en houtwallen, binnen en buiten de bebouwde kom in geheel Nederland;
- c. Eigenaren en beheerders te wijzen op hun verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud van het cultuurhistorische landschap;
- d. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

VASTSTELLING JAARREKENING BOEKJAAR 2016

De jaarrekening over het boekjaar 2016 van Vereniging Nederlands Cultuurlandschap is door de Algemene ledenvergadering vastgesteld op 24 juni 2017.

Het tekort is onttrokken aan;
continuïteitsreserve

18.360-
18.360-

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
 Jaarrekening 2017

BALANS PER 31 DECEMBER 2017

	31 december 2017		31 december 2016	
	€	€	€	€
Activa				
<i>Materiële vast activa</i>				
Grond	1		1	
Inventaris/automatisering	10.760		8.416	
Landbouw materieel (project gebonden)	180.185		38.404	
Transportmiddelen	32.384		39.764	
Opslagruimte/werkplaats	p.m.		p.m.	
		223.330		86.585
<i>Vorraden</i>				
Voorraad verkoopartikelen	1.418		1.524	
		1.418		1.524
<i>Vorderingen</i>				
Debiteuren	182.763		139.190	
Omzetbelasting	8.029		1.554	
Nog te factureren (projecten)	83.877		77.358	
Overige vorderingen	55.665		63.043	
Overlopende posten	9.635		57.050	
		339.969		338.195
<i>Liquide middelen</i>				
		1.407.412		1.749.428
Totaal		<u>1.972.129</u>		<u>2.175.732</u>
Passiva				
<i>Reserves</i>				
Continuïteitsreserve	542.719		519.188	
Bestemmingsreserve grondaankoop	75.000		0	
		617.719		519.188
<i>Schulden (kortlopend)</i>				
Crediteuren	156.515		173.329	
Loonbelasting/Sociale lasten	16.725		17.582	
Pensioenfondsen	12.718		12.712	
Vooruitontvangen projectsubs/inkomsten	1.082.262		1.364.639	
Te ontvangen facturen (uitvoeringsprojecten)	10.960		5.342	
Overige schulden	75.230		82.940	
		1.354.410		1.656.544
Totaal		<u>1.972.129</u>		<u>2.175.732</u>

30 mei 2018

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
Jaarrekening 2017

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

	werkelijk 2017	begroot 2017	werkelijk 2016
<i>Baten:</i>	€	€	€
b Baten van particulieren	155.907	155.700	155.833
Baten van bedrijven	494.160	590.044	628.281
Baten van loterijorganisaties	633.667	818.675	831.097
Baten van subsidies van overheden	244.056	171.472	256.983
Baten van andere organisaties zonder winststreven	258.892	84.677	75.560
Som van de geworven baten	1.786.682	1.820.568	1.947.754
Overige baten	28.129	23.500	25.312
d Som van de baten	1.814.811	1.844.068	1.973.066
<i>Lasten:</i>			
Besteed aan doelstelling			
- Voorlichting en educatie	34.435	85.344	36.033
- Informatiecentrum/landschapstuin	36.164	28.976	34.168
- Deltaplan	364.011	273.990	321.416
- Deltaplan uitvoering	807.136	801.882	941.593
- Maasheggen	132.415	245.000	329.643
- Natuur in de straat	6.422	9.330	7.175
- Natuurrechten	55	0	595
- Das&Boom, opvang&advies	179.595	139.161	146.715
c	1.560.233	1.583.683	1.817.338
a Wervingskosten	11.790	93.941	30.809
Beheer en administratie			
- Kosten beheer en administratie	144.257	166.444	143.279
e Som der lasten	1.716.280	1.844.068	1.991.426
Resultaat	98.531	0	18.360-
Resultaatbestemming			
Toevoeging/onttrekking aan:			
- continuïteitsreserve	23.531	0	18.360-
- bestemmingsreserve grondaankoop	75.000	0	0
	98.531	0	18.360-

Procentueel aandeel kosten eigen fondsenwerving
t.o.v. baten eigen fondsenwerving (a : b)

0,7%

5,2%

1,6%

Volgens richtlijnen van het CBF dient het procentueel aandeel kosten eigen fondsenwerving t.o.v. baten eigen fondsenwerving (a:b) beneden de 25% te liggen. De VNC streeft ernaar dit percentage onder de 10% te houden. Voor 2017 is dit percentage 0,7%

Procentueel aandeel lasten besteed aan doelstelling
t.o.v. lasten (c : e)

90,9%

85,9%

91,3%

De VNC streeft er naar om het aandeel lasten besteed aan doelstelling t.o.v. totale lasten (c : e) meer dan 85% te laten zijn. Voor 2017 bedraagt dit percentage 90,9%

Procentueel aandeel lasten besteed aan doelstelling
t.o.v. baten (c : d)

86,0%

85,9%

92,1%

De VNC streeft er naar om meer dan 85% van de baten aan de doelstelling te besteden (c : d). Voor 2017 komt dit percentage uit op 86%.

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
 Jaarrekening 2017

KASSTROOMOVERZICHT

	2017 €	2016 €
Resultaat volgens staat van baten en lasten	98.531	18.360-
<i>Aanpassingen voor:</i>		
afschrijvingen	<u>58.076</u>	<u>57.953</u>
Cash flow	<u>58.076</u> 156.607	<u>57.953</u> 39.593
<i>Andere aanpassingen tot kasstroom uit bedrijfsactiviteiten;</i>		
mutatie voorraden	106	4.816
mutaties vorderingen	1.774-	59.218-
mutaties schulden op korte termijn	<u>302.134-</u>	<u>1.156.471</u>
	<u>303.802-</u>	<u>1.102.068</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	147.195-	1.141.661
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	194.821-	36.853-
Netto kasstroom	342.016-	1.104.808
Stand liquide middelen per 1 januari	1.749.428	644.620
Stand liquide middelen per 31 december	<u><u>1.407.412</u></u>	<u><u>1.749.428</u></u>

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
Jaarrekening 2017

TOELICHTING OP DE JAARREKENING

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Algemeen

Bij het opstellen van de jaarrekening is uitgegaan van de richtlijn 650 Fondsenwervende organisatie. Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De grondslagen zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar. De gehanteerde modellen zijn inclusief vergelijkende cijfers in overeenstemming gebracht met RJ Uiting 2016-13. Alle bedragen zijn in hele euro's weergegeven. Posten waar, volgens het CBF-format geen mutatie op heeft plaatsgevonden, worden niet weergegeven in dit verslag.

Belastingplicht

In 2011 is nader onderzoek gedaan naar de plicht voor de omzetbelasting. Hieruit is voortgekomen dat de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap, Stichting Das&Boom, alsook Stichting Landschapswacht op onderdelen omzetbelastingplichtig zijn met terugwerkende kracht per 1 januari 2009. Aanvang 2012 zijn hiervoor aangiftes gedaan bij de belastingdienst. De bedragen in dit verslag zijn, voor zover van toepassing exclusief btw. In februari 2014 is er door de belasting een boekenonderzoek uitgevoerd. Hierbij is vast komen te staan dat de vereniging en de beide stichtingen ondernemer zijn voor de btw én dat de aangevraagde fiscale eenheid van toepassing is.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Activa

De activa worden aangehouden als zijnde benodigd in het kader van de doelstelling.

Materiële vaste activa

Natuurterrein en cultuurgrond, aangewend in het kader van de doelstelling, worden niet geactiveerd maar in het jaar van aanschaf ten laste van de staat van baten en lasten geboekt. De kostprijs wordt toegelicht.

De overige materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn in het algemeen lineair berekend en gerelateerd aan de verwachte economische levensduur, met inachtneming van de restwaarde.

Vorraden

Voorraad verkoopartikelen

De handelsgoederen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of als deze op balansdatum lager is, de marktwaarde. Indien nodig wordt op de waardering gecorrigeerd voor mogelijke incourantheid.

Vorderingen

Debiteuren

De debiteuren zijn bij de eerste verwerking in de balans gewaardeerd tegen de reële waarde, die gelijk is aan de kostprijs op het moment van de transactie. Na deze eerste verwerking vindt de waardering plaats tegen de geamortiseerde kostprijs. De geamortiseerde kostprijs is gelijk aan de nominale waarde van de vordering. Voorzieningen wegens oninbaarheid zijn in mindering gebracht op de aldus bepaalde waarde van de vordering. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
Jaarrekening 2017

TOELICHTING OP DE JAARREKENING

Reserves

Reserves worden gevormd uit het saldo tussen de baten en lasten van enig boekjaar.

Continuïteitsreserve

Ingaande het boekjaar 2008 is er een continuïteitsreserve gevormd. Uitgangspunt van de continuïteitsreserve is dat de werkorganisatie minimaal 9 maanden kan worden bekostigd.

- De werkelijke continuïteitsreserve bedraagt €524.719
- De wenselijke hoogte van de reserve bedraagt €740.483 en wordt bepaald op basis van inkomsten en uitgaven welke zijn bekeken met het oog op continuïteit/zekerheid. Dit betreft de volgende uitgaven: personeelslasten/algemene lasten/externe kosten activiteiten. De inkomsten zijn gebaseerd op 50% van de ledenbijdragen en 50% van de opbrengst uit activiteiten.
- De maximaal toegestane continuïteitsreserve is €1.524.175, welke bepaald wordt op basis de norm van de branchevereniging VFI (richtlijn reserves goede doelen) en de toezichthouder CBF, die aangeeft dat de continuïteitsreserve maximaal 150% mag bedragen van de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie.

Bestemmingsreserve

Een bestemmingsreserve wordt gevormd voor middelen waaraan door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven, dan gezien de doelstelling zou zijn toegestaan.

Fondsen

Een bestemmingsfonds wordt gevormd voor middelen waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven, dan gezien de doelstelling zou zijn toegestaan.

Langlopende en kortlopende schulden

Alle schulden, zowel de langlopende als de kortlopende, zijn bij de eerste verwerking in de balans gewaardeerd tegen de reële waarde, die gelijk is aan de kostprijs op het moment van de transactie.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen enerzijds de opbrengstwaarde van de in het boekjaar geleverde prestaties en uitgevoerde projecten en anderzijds de kosten en andere lasten over het boekjaar. Winsten op uitvoeringsprojecten zijn verantwoord in het jaar waarin ze zijn gerealiseerd; verliezen zijn verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn, rekening houdend met de grondslagen voor voorziening

De uitvoeringskosten van de projecten en de eigen organisatie zijn toegerekend op basis van het urenstelsel. Voor de personele kosten is dit gedaan middels het aantal gerealiseerde uren te vermenigvuldigen met het uurtarief. Voor de overige uitvoeringskosten is dit gebaseerd door verhoudingsgewijs de kosten te verdelen aan de hand van de gerealiseerde uren per project of de niet projectgebonden doelstellingen.

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
Jaarrekening 2017

TOELICHTING OP DE JAARREKENING

Baten

De baten omvat alle opbrengsten uit leveringen van goederen en diensten aan derden, minus korting en exclusief omzetbelasting.

Ontvangsten uit contributies, donaties, nalatenschappen etc. worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten uit hoofde van subsidies en andere bijdragen van (overheids)instanties worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en dat aan de bijbehorende verplichtingen is voldaan.

Lasten

De lasten besteed aan doelstellingen worden, daar waar mogelijk, direct toegerekend aan de uitvoeringsprojecten en de realisering van de niet projectgebonden doelstellingen. Daar waar de kosten niet direct toerekenbaar zijn worden deze verdeeld op basis van de werktijd dekkende urenregistratie.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

Afschrijvingen zijn berekend volgens de grondslagen vermeld bij de vaste activa. Winsten op de verkoop van materiële vaste activa worden gepresenteerd onder de overige opbrengsten. Verliezen worden verantwoord onder de overige bedrijfskosten.

Rentebaten en -lasten

De rentebaten betreffen het van derden ontvangen en te ontvangen bedrag aan interest over het boekjaar. De rentelasten betreffen het betaalde en te betalen bedrag aan interest over het boekjaar.

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
 Jaarrekening 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31-12-2017

ACTIVA

Materiële vaste activa

Het waardeverloop van de materiële vaste activa is als volgt samen te vatten:

Stand begin boekjaar	Grond 1	Inventaris/ automa-	landbouw-	Transport-	Opslag	Totaal
		tisering	materiaal	middelen	ruimte	
aanschafprijs	1	93.488	174.085	73.976	14.832	356.382
cumulatieve afschrijvingen	0	85.072-	135.681-	34.212-	14.832-	269.797-
boekwaarden	1	8.416	38.404	39.764	0	86.585
Mutaties						
investeringen	0	7.747	181.805	2 5.269	0	194.821
desinvesteringen	0	0	0	0	0	0
cum.afschr.desinvesteringen	0	0	0	0	0	0
afschrijvingen	0	5.403-	40.024-	12.649-	0	58.076-
	0	2.344	141.781	7.380-	0	136.745
Stand einde boekjaar						
aanschafprijs	1	101.235	355.890	79.245	14.832	551.203
cumulatieve afschrijvingen	0	90.475-	175.705-	46.861-	14.832-	327.873-
boekwaarde	1	10.760	180.185	32.384	0	223.330
afschrijvingspercentages		20%	20%	20%	33%	

1) De natuurterreinen zijn gezien het bijzondere karakter van deze activa binnen de doelstelling van de vereniging, na aankoop tot op € 1 afgeschreven.

2017: percelen cultuurgrond gelegen Gemeente Nistelrode, sectie A nummer 4883, groot 2.08.20 ha, sectie A nummer 3445, groot 0.17.05 ha en sectie A nummer 4998, groot 0.03.20 ha.

2016 : perceel cultuurgrond gelegen aan de Middelsteeg Te Beugen, kadastraal bekend gemeente Boxmeer sectie R, nummer 356, groot 1.52.45 ha.

1999 : Bosperceel met dassenburcht, kadastraal bekend gemeente Groesbeek sectie A, nummer 14 groot 4.720 centiare.

2000: Tezamen met 30 andere (rechts-)personen aangekocht perceel weiland met paddenpoel en knotwilgen, kadastraal bekend gemeente Aardenburg sectie N, nummer 469 groot 20 are.

1990 : Tezamen met vereniging Milieufederatie en Milieu- en heemkundevereniging Swalmen een grondstrook, kadastraal bekend gemeente Swalmen, sectie A, nummer 2877 groot circa 194 centiare.

2) in het boekjaar is er o.a. geïnvesteerd in de aanschaf van een kraan en een tractor

Debiteuren

2017	2016
182.763	139.190

Dit betreffen uitstaande vorderingen voor uitgevoerde werkzaamheden en geleverde boeken. Na individuele beoordeling blijkt het niet nodig een voorziening dubieuze debiteuren te treffen.

Omzetbelasting

lopend boekjaar

8.029	1.554
8.029	1.554

30 mei 2018

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
Jaarrekening 2017**TOELICHTING OP DE BALANS PER 31-12-2017**

	2017	2016
<u>Nog te factureren</u>		
Diverse projecten landschapsherstel	25.000	20.758
Diverse projecten Das&Boom	14.687	11.703
Coöperatie Vereniging Collectief Deltaplan	44.190	44.897
	83.877	77.358

Dit betreft de nog te factureren kosten van de uitvoeringsprojecten landschapsherstel en van Das&Boom, conform door derden aangegane contractuele verplichtingen.

Overige vorderingen

SNL-gelden	9.866	23.050
te ontvangen rente	2.059	4.680
overig	43.740	35.313
	55.665	63.043

Overlopende activa

vooruitbetaalde kosten	9.635	57.050
------------------------	--------------	---------------

Dit betreft met name de vooruitbetaalde gelden herstelprojecten.

Liquide middelen

rekeningen-courant banken	154.426	71.732
kas	1.185	1.114
ASN-spaarrekening Das&Boom (Natuurrechten)	309	308
Groenfonds	240.492	204.984
spaarrekeningen banken	1.011.000	1.471.290
	1.407.412	1.749.428

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
 Jaarrekening 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31-12-2017

PASSIVA	2017	2016
Reserves en fondsen		
Continuïteitsreserve		
stand per 1 januari	519.188	537.548
resultaat exploitatie	23.531	18.360-
saldo 31 december	<u>542.719</u>	<u>519.188</u>

De gewenste continuïteitsreserve per 31 december bedraagt €740.483. Voor de wijze van berekening zie hiervoor de toelichting op de jaarrekening.

Bestemmingsreserve grondaankoop

stand per 1 januari	0	0
resultaat exploitatie	75.000	0
saldo 31 december	<u>75.000</u>	<u>0</u>

In het boekjaar 2017 is een bestemmingsreserve gevormd voor de aankoop van grond.

Crediteuren	<u>156.515</u>	<u>173.329</u>
--------------------	----------------	----------------

Dit betreft de uitstaande schulden voor geleverde diensten/producten.

Vooruitontvangen projectsubsidies/inkomsten

Maasheggen Nationale Postcode Loterij	877.942	1.010.356
Groen Blauwe diensten Limburg	194.189	183.795
Rosandepolder	0	9.443
Meuhoek	0	20.000
SLK aankoop grond Nistelrode	0	132.788
Overig	10.131	8.257
saldo 31 december	<u>1.082.262</u>	<u>1.364.639</u>

Dit betreft de saldi van veelal de uitvoeringsprojecten, voorschotten minus de gerealiseerde kosten.

Te ontvangen facturen	<u>10.960</u>	<u>5.342</u>
------------------------------	---------------	--------------

Dit betreft nog te ontvangen facturen voor o.a. uitvoeringsprojecten waarvoor verplichtingen zijn aangegaan.

Overige schulden

reservering vakantiegeld/-dagen	41.544	36.425
accountants/administratiekosten	8.750	9.911
vooritontvangen contributies	129	54
vooritontvangen kerstactie	7.167	8.773
af te dragen SNL-gelden	16.866	25.742
overige schulden	774	2.035
saldo 31 december	<u>75.230</u>	<u>82.940</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De huurverplichting aangegaan met Staatsbosbeheer, via de Stichting Huize Wylerberg, loopt tot en met 31 december 2018 en wordt stilzwijgend met een termijn van 5 jaar verlengd, met inachtneming van een opzegtermijn van 1 jaar. De huur over 2017 bedroeg €33.266.

In 2017 loopt er nog 1 leaseovereenkomst. De looptijd is 1 juni 2015 t/m 31 mei 2019. De kosten van de lease over 2017 bedraagt €6.060 excl.btw.

30 mei 2018

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
Jaarrekening 2017

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

BATEN	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
Baten van particulieren			
contributies	96.200	96.000	100.157
donaties, giften en schenkingen	22.748	9.000	9.239
mailingacties	34.038	35.000	34.429
nalatenschappen	0	0	6.000
<i>winkelverkopen</i>	180		103
<i>verkoop boeken</i>	182		632
<i>netto-omzet</i>	362		735
<i>inkoopwaarde verkopen</i>	480-		1.622-
	118-		887-
<i>rondleidingen/entree landschapmuseum</i>	3.039		5.559
landschapmuseum	2.921	15.200	4.672
lezingen	0	500	1.331
natuurrechten	0	0	5
Totaal baten van particulieren	155.907	155.700	155.833
Baten van bedrijven			
opdrachten	424.578	545.044	533.885
advies Das&Boom	69.582	45.000	94.396
Totaal baten van bedrijven	494.160	590.044	628.281
Baten loterij organisatie			
Bijdrage Nationale Postcode loterij voor het project Maasheggen*	132.415	317.475	329.643
Nationale Postcode loterij/geoommerkte afdracht Vriendenloterij	501.252	501.200	501.454
Totaal baten van loterijorganisaties	633.667	818.675	831.097
Baten van subsidies van overheden			
ID-banen Gemeente Nijmegen	1.872	0	5.276
landschapselementen/afwaardering natuurgrond	218.135	171.472	251.707
Euregio (Otterproject)	24.049	0	0
Totaal baten van subsidies van overheden	244.056	171.472	256.983
Baten van andere organisaties zonder winstoogmerk			
landschapselementen	258.892	84.677	75.560
Overige baten			
verhuur Rijksstraatweg	10.083	11.340	11.116
Overig	15.987	8.660	9.516
rente	2.059	3.500	4.680
Totaal overige baten	28.129	23.500	25.312

* vrijval uit het door de Nationale Postcode Loterij toegekende bedrag voor het meerjarige project Maasheggen

Bestemming	Doelstelling								Wervingskosten	Beheer en administratie	totaal 2017	begroot 2017
	Voorlichting en educatie	Landschapmuseum	Deltaplan	Herstel landschapselementen	Natuur in de straat	Maasheggen	Das&Boom (Natuurrechten)	Das&Boom (Opvang& advies)				
Lasten												
Subsidies en bijdragen										0	0	0
Afdrachten										0	0	0
Aankopen en verwervingen				133.478						0	133.478	0
Uitbesteed werk	25.026	23.152	64.294	357.548		15.449		35.761	7.539	0	528.769	599.800
Publiciteit en communicatie						45.455				0	45.455	0
Personeelskosten	8.043	10.119	245.180	211.003	5.063	58.914	44	108.981	3.664	128.936	779.947	773.968
Huisvestingskosten	391	828	15.616	18.636	389	3.607	3	9.980	168	4.387	54.005	56.400
Kantoor- en algemene kosten	851	1.803	33.984	40.555	847	7.850	7	21.718	366	9.547	117.528	117.700
Afschrijvingkosten	124	262	4.937	45.916	123	1.140	1	3.155	53	1.387	57.098	51.200
totale uitvoeringskosten	34.435	36.164	364.011	807.136	6.422	132.415	55	179.595	11.790	144.257	1.716.280	1.599.068

	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
--	----------------	--------------	----------------

Gemiddeld aantal personeelsleden (excl.tijdelijke arbeidskrachten)*

13,4   13,8   13,2

Leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuurders en toezichthouders

0   0   0

* uitgedrukt in fulltime arbeidsplaatsen

De VNC streeft er naar om de kosten voor beheer en administratie onder de 20% van de totale uitvoeringskosten te houden. Voor 2017 is dit percentage 8,4%.

De kosten worden, daar waar mogelijk, direct toegerekend aan alle kostendragers van de organisatie en zijn verantwoord onder 'uitbesteed werk'.

De personeels-, huisvestings- kantoor- en algemene- en afschrijvingkosten en rente worden toegerekend aan alle kostendragers op basis van het aantal gerealiseerde uren.

Bijlage A Uitvoeringskosten 2017

30 mei 2018

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
Jaarrekening 2017

TOELICHTING BIJLAGE A UITVOERINGSKOSTEN 2017

	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
<u>voorlichting/educatie</u>			
periodiek Landschappelijk	16.699	15.500	16.796
voorlichting/educatie algemeen	0	1.000	0
PR drukwerk	2.207	1.500	1.805
kosten website	345	500	375
kosten fotografie	425	1.500	2.560
ledenadministratie	5.350	6.500	6.661
	25.026	26.500	28.197
<u>Landschapmuseum</u>			
landschapstuin	10.609	6.500	6.970
algemene kosten landschapmuseum	6.742	4.000	3.898
kosten verkoop Hagemeester	5.801	10.000	8.118
	23.152	20.500	18.986
<u>Deltaplan</u>			
algemene kosten deltaplan	36.498	21.000	19.296
Mook en Middelaar	9.516	0	0
Rhoon	17.850		0
Icoonlandschappen	430	0	0
	64.294	21.000	19.296
<u>Herstel landschapselementen</u>			
uitvoeringsprojecten Landschapselementen	357.036	514.500	633.939
Grondtransactie(s)	133.478	0	2.213
	490.514	514.500	636.152
<u>Maasheggen</u>			
	60.904	245.000	291.037
<u>Otterproject</u>			
	512	0	0
<u>Das&Boom, Opvang en advies</u>			
dierenarts	3.056	1.000	323
voer dassenopvang	1.503	1.000	1.507
overige kosten	5.753	2.000	3.477
contributies, bijdragen, vakliteratuur	154	100	162
overige kosten Advies	24.922	3.200	3.723
veldwerk census	373	0	932
	35.761	7.300	10.124
<u>Das&Boom, Natuurrechten</u>			
Natuurrechten	0	0	485
<u>Kosten eigen fondsenwerving</u>			
kosten fondsenwerving	758	2.000	1.487
ledenwerving	0	500	0
zomer/kerstactie/herfstactie	6.781	7.500	7.221
directe verwervingskosten	7.539	10.000	8.708

TOELICHTING BIJLAGE A UITVOERINGSKOSTEN 2017

	<u>Werkelijk 2017</u>	<u>Begroot 2017</u>	<u>Werkelijk 2016</u>
<u>Personeelskosten</u>			
lonen en salarissen (incl.vakantietoeslag)	529.789	531.410	517.168
inhuur freelancers	64.093	50.000	50.230
sociale lasten en premies	84.579	84.060	82.994
	678.461	665.470	650.392
<u>Pensioenlasten</u>			
pensioenpremies	82.246	87.063	80.537
ingehouden pensioenpremie	17.233-	18.370-	17.770-
	65.013	68.692	62.767
<u>Overige personeelskosten</u>			
ziekengeldverzekering/arbodienst	15.612	16.330	15.199
reiskosten woon-werkverkeer	4.656	5.676	6.687
wervingskosten	1.395	0	0
overige personeelskosten	10.497	10.000	13.803
kantinekosten	2.590	2.400	2.513
loonadministratie	1.122	1.000	970
verzekering en belasting	352	400	275
scholingskosten	248	4.000	3.021
	36.472	39.806	42.468
Totaal personeelkosten	779.946	773.968	755.627
<u>Huisvestingskosten</u>			
huur Staatsbosbeheer	33.266	33.800	33.160
energie/schoonmaak	14.769	16.000	15.615
assurantie onroerend goed	251	300	248
belasting en overheidsheffingen	1.276	1.300	1.286
onderhoudskosten&beveiliging gebouwen/terreir	1.998	3.000	2.345
overige huisvestingskosten	2.446	2.000	1.244
Totaal huisvestingskosten	54.006	56.400	53.898
<u>Kantoor- en algemene kosten</u>			
autokosten	41.544	40.000	40.759
reis- en verblijfkosten	2.782	4.000	3.417
telefoon en dataverkeer	16.071	17.000	15.421
verzekeringen	2.192	2.100	2.339
porti- en verzendkosten	2.283	1.200	1.016
kantoorbenodigdheden	4.545	2.500	2.884
knipselservice	1.117	1.200	1.120
fotokopieën	3.233	3.500	3.338
abonnementen/vakliteratuur/bibliotheek	2.409	2.000	1.843
contributies en bijdragen	5.370	10.500	9.342
automatiseringskosten	3.066	4.500	3.294
accountantskosten	8.203	9.000	7.796
representatie- en bestuurlijke kosten	9.877	6.000	3.892
Bestuurskst Maasheggenvlechten	748	800	800
Gouden Mispel/Zwaluw	10.849	10.500	12.686
rente en kosten bank	3.238	2.400	2.683
overige kosten (incl.Landschapswacht)	0	500	833
Totaal Kantoorkosten	117.527	117.700	113.463

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
 Jaarrekening 2017

TOELICHTING BIJLAGE A UITVOERINGSKOSTEN 2017

	<u>Werkelijk 2017</u>	<u>Begroot 2017</u>	<u>Werkelijk 2016</u>
<i>Afschrijvingskosten</i>			
afschrijvingskosten auto ('s)	12.649	10.800	10.602
afschrijvingskosten landbouwmaterieel (project)	40.024	34.200	31.832
afschrijvingskosten materiaal/werkplaats	0	0	4.953
afschrijvingskosten automatisering	4.395	5.200	6.600
afschrijvingskosten inventaris	31	1.000	1.466
Totaal Afschrijvingskosten	<u>57.099</u>	<u>51.200</u>	<u>55.453</u>

* Deze afschrijvingskosten worden toegerekend aan de kosten van de uitvoeringprojecten

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN (VERSCHILLEN ANALYSE)

Algemeen

De VNC is uitermate content met het behaalde positieve resultaat. Alle inspanningen om de ambities te realiseren hebben ruimschoots hun vruchten afgeworpen. Niet in het minst door het strak in de hand houden van de algemene kosten.

Voor de uitgebreide inhoudelijke toelichting op de uitgevoerde activiteiten en projecten kan het jaarverslag worden benut.

BATEN

- De bijdragen van particulieren (pag.7)(contributies, donaties, giften, schenkingen en
- De baten van bedrijven, loterijorganisaties, subsidies van overheden, en van andere
  - Er zijn minder baten bedrijven gerealiseerd t.o.v. begroot. Baten subsidies van overheden is hoger dan begroot, mede door de toekenning van een Europese subsidie voor het otterproject 'de Groenblauwe Rijnalliantie'.
  - De baten van organisaties zonder winststreven zijn hoger dan begroot, vooral door een ontvangen bijdrage van € 132.000,- t.b.v. aankoop grond waar landschapscompensatie door de VNC uitgevoerd gaat worden.

LASTEN

Besteed aan doelstelling (pag. 7)

De post 'Deltaplan' is hoger uitgevallen (€364.011) dan begroot (€273.990). Dit was te wijten onder meer aan tijdsinvestering ten behoeve van het Collectief Deltaplan. Maar ook inzet van uren en inhuur externe deskundigheid t.b.v. enkele grotere adviesopdrachten heeft hier aan bijgedragen. Hier stonden tegelijkertijd ook extra inkomsten tegenover. Op andere projecten (o.a. Voorlichting en educatie, Wervingskosten) kon hierdoor minder manuren ingezet worden.

De kosten voor 'Maasheggen' zijn lager (€ 132.415) dan begroot (€ 245.000). Begin 2016 ontving de VNC een extra bijdrage van de Postcodeloterij ten behoeve van een extra project Maasheggen. In dit meerjarige project zijn in 2017 minder kosten gemaakt voor grondaankoop.

De kosten voor 'Das&Boom' (€179.595) zijn hoger dan begroot (€ 139.161). Enkele niet begrootte adviesopdrachten zorgden voor extra inkomsten, maar ook extra uitgaven.

Wervingskosten (pag. 7)

Zie hiervoor; vanwege noodzaak tot inzet extra manuren bij project 'Deltaplan' bleven minder uren beschikbaar voor eigen fondsenwerving.

Kosten beheer en administratie (pag.8)

De kosten beheer en administratie zijn lager dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat kosten nu aan de verschillende projecten worden toegerekend.

WNT-verantwoording 2017 Vereniging Nederlands Cultuurlandschap

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Vereniging Nederlands Cultuurlandschap. Het voor Vereniging Nederlands Cultuurlandschap toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 125.000 (Cultuurfondsen plafond A).

1a. Bezoldiging topfunctionaris

bedragen x € 1	J.Dirksmaat
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01-31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	102756
Beloningen betaalbaar op termijn	0
<i>Subtotaal</i>	<i>102756</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	125000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0
Totale bezoldiging	102756
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01-31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	96596
Beloningen betaalbaar op termijn	0
Totale bezoldiging 2016	96596

1b. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
H.Keerweer	voorzitter
D.Smid	penningmeester, secretaris
F.Frederix	lid
E.Hecker	lid
R.Hijdra	lid

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
 Jaarrekening 2017

Staat van Baten en Lasten Stichting Das en Boom 2017
 (administratief ondergebracht bij de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap)

	<u>Werkelijk 2017</u>	<u>Begroot 2017</u>	<u>Werkelijk 2016</u>
Lasten			
<i>Uitvoeringskosten</i>			
personeelskosten	108.981	94.151	102.709
huisvestingskosten	9.980	9.440	9.817
kantoor- en algemene kosten	21.718	19.700	20.665
afschrijving en rente	3.155	8.570	3.400
	<u>143.834</u>	<u>131.861</u>	<u>136.591</u>
<i>Natuurrechten, uitvoeringskosten</i>			
personeelskosten	44	0	87
huisvestingskosten	3	0	7
kantoor- en algemene kosten	7	0	14
afschrijving en rente	1	0	2
	<u>55</u>	<u>0</u>	<u>110</u>
<i>Materiaal en overige kosten</i>			
dierenarts	3.056	1.000	323
voer dassenopvang	1.503	1.000	1.507
overige kosten	5.753	2.000	3.477
contributies, bijdragen, vakliteratuur	154	0	162
overige kosten Advies	24.922	3.200	3.723
veldwerk census	373	100	932
	<u>35.761</u>	<u>7.300</u>	<u>10.124</u>
<i>Natuurrechten</i> (kosten advocaat, certificaten, etc.)	0	0	485
Totaal lasten	179.650	139.161	147.310
Baten			
advies	69.582	45.000	94.396
Vriendenloterij Das&Boom	1.253	1.200	1.455
Natuurrechten	0	0	5
	<u>70.835</u>	<u>46.200</u>	<u>95.856</u>
Totaal baten	70.835	46.200	95.856
Ten laste van exploitatie Vereniging Nederlands Cultuurlandschap	108.815-	92.961-	51.454-

Countus accountants + adviseurs

Audit

Dokter Stolteweg 2

8025 AV Zwolle

Postbus 10055

8000 GB Zwolle

Telefoon 038-4552600

Fax 038-4552635

Website www.countus.nl

E-mail info@countus.nl

Bankrek. NL33RABO0377397555

K.v.K.nr. 05059718

Beconnr. 196903

BTW nr. NL806030483B01

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Vereniging Nederlands Cultuurlandschap

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Vestigingen

- Almelo
- Almere
- Assen
- Doetinchem
- Dronten
- Emmeloord
- Emmen
- Enschede
- Groenlo
- Hardenberg
- Joure
- Markelo
- Mill
- Ommen
- Oldenzaal
- Raalte
- Staphorst
- Steenwijk
- Zeewolde
- Zwolle

Ons oordeel

Wij hebben de geconsolideerde jaarrekening 2017 van Vereniging Nederlands Cultuurlandschap te Ubbergen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves van Vereniging Nederlands Cultuurlandschap per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties en in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Nederlands Cultuurlandschap zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag:

- de algemene gegevens.

Op grond van de uitgevoerde werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat die op grond van de RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties vereist is.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de algemene gegevens.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties en in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Voor een uitgebreide beschrijving van onze verantwoordelijkheden verwijzen wij naar de website van de NBA, www.nba.nl / voorbeeldteksten.

Zwolle, 30 mei 2018
Countus accountants + adviseurs

was getekend

J.H.M. Spijker
Registeraccountant